De ſancta Gertrude virgine.

SErenıſſime virginis Gher
trudis genitoꝛ erat Pippi
nus vir poteſtate et nobili
tate p̄clarus. Hic potēcia ſui prin/
cipatus impauit finibus his .ſ. q̄s
moſe et moſelle decurſus friſonuʒ
q̊qꝫ ⁊ carbonarie ſilue ꝑtingendo
circundat termin⁹ Vigebat auteʒ
ꝟgo Gertrudis iuſticie zelo et ſan
ctimonie priuilegio celeſtiū flagrāſ
deſiderio Puellaruʒ conuenticula
omnem qꝫ leuitatem fugiens m̄ri
aſſidue adherebat et eideʒ famulā
do ſeq̄batur ſermonē apoſtoli dicē
tem. Fili obedite ꝑentibus in oīb⁹
Studebat etiā humilitate vincere
q̄s generoſitate p̄ibat Preſtabat
ſe ancillā. ꝑ obſequīj exhibitionem
ſuis ancillis imitata dei genetricis
exemplum que conſcendit in mōta
na ad viſitandum elizabeth ꝛc. In
ipſius quoqꝫ imitatione auſa ē vo
tuʒ accipe integritatis. ſ. ꝟginalis
pudicicie ſigillū conſeruare nec ad
mittere vllū ſponſū p̄ter autoꝛē ca/
ſtitatis ieſum xp̄um . In quo dum
quodaʒ prepeditur offēdiculo viri
liter vicit in domino. Nā cū rex po
tētiſſim⁹ dagobertus vrbes regni
ſui circuiret. cōtigit eū ad domū re
uerēdi ducis pippini declinaē Ade
rat āt cū rege cui⁹ dā ducis auſtra
lis filius genere. foꝛma ⁊ diuitījs p̄
clarus. Hic iuuenis tam regem q̄ꝫ
principes eius virginis ſpecie mo/
tus magnis pꝛecibus adoꝛſus eſt
vt eā ſibi in matrimoniū copularēt
Accerſitis igitur parētibus d̄ nup
tījs puelle verba faciunt . infinitos
theſauros ac alia multa bona re ꝓ
mittunt. Pater vero puellam intro
duci iubet ad regeʒ. ſtatuūt qꝫ ado
leſcentem in oculis eius .et ſuadēt
commendando in multis ſponſum
vt ipſum accipiat. At virgo q̄ ſe in
amplexus celeſtis ſponſi tranſtulit
nihil hui⁹ pulcritudinis aſpectu ꝑ/
mota reſpondit Foꝛmoſum inquit
iuuenē o pꝛīcipes offertis ſꝫ leuiſſīo
paſſionis attactu mutabilem. diui
tem pꝛedicatis. ſꝫ nō additis eum
ſibi vſqꝫquaqꝫ ſufficere et pauꝑem
omnino fieri nō poſſe. Nobilitateʒ
extollitis. ſꝫ aliquē nobilioꝛem eſſe
non negatis . Ego vero immutabi
li pꝛopoſito cū m̄ ſponſū elegi cui⁹
eternaʒ pulcritudinē oīm creatura
rū pulcritudo miratur. cuiuſqꝫ no/
bilitatē angelica ſbl̄imitas cum tre
moꝛe veneratur in cui⁹ diuitījs ce
lum et terra et omnis eoꝝ pulcritu
do reſplendet . Deſiſtite igitur hic
mihi terrenam felicitatem nomina
re. vbi celeſtiū gaudioꝝ beatitudo
ſe ingerit vbi ſancta copula eterne
vite fructum paritura duduʒ vota
occupauit . His pꝛudentiſſimis re
ſpōſis rex et omnis ille pꝛincipū cō
ſeſſus verſus eſt in ſtupoꝛē ⁊ ſilētiū
Intellexerūt qꝫ tā diuinū ↄſiliū nō
aliunde q̄ꝫ de fonte diuine ſapiētie
emanaſſe. Ita qꝫ bꝛeui interiecto tē
poꝛe pater imputās h̄ puerili leui/
tati non diuine inſpirationi voluit
eam petenti iterū iuueni matrimo
nio cōiungere Beata Gertrudis
a pia matre occultata aſpectui pa
tris aliq̄ꝫdiu ſubtrahit̄. Tandē ma
tris ſue auxilio fugit ad ꝑtes fran

cie in locū q̄ Karleburg nuncupat̄
Ibi q₃ permanſit ad tp̄s edificans
ibidē inſignem baſilicā ad honorē
genitricis dei ob votū tutādē ꝟgi/
nitatis Mortuo itaq₃ petitore tam
ſci thalami. edocta ꝑ nunciū₃ mr̄is
remeauit ad ꝓpria Nec multo poſt
Pippinus pr̄ virginis ipſa exn̄te an
noꝝ. xiiij. mortu⁹ eſt. Poſt quē pia
mr̄ Jouburgis noīe filiā ſuā inſtru
xit dn̄ica lege et p̄ceptis Quocirca
mr̄is modeſtiā ⁊ pietatē imitando
terebat limina ecc̄e. vacabat ieiuni
is. or̄onib⁹ et ſanctoꝝ miniſtrabat
neceſſitatib⁹ indefeſſa caritate. Cō
tigit interi₃ venerabilē ep̄m Aman
dum i domū beate Jouburgis cō
ſolationis gr̄a deſcendē Quē ipſa
regal' dn̄a gaudenter ſuſcipiēs do
mū ſuā in ecc̄a₃ fecit ꝯſecrari Inde
ſacrū ſibi aptauit velamis ſignum.
placuit q₃ r̄gulari vinculo ſubiuga
re animū. Diabolus ſiq̄de₃ exinde
ſuſcitauit eis grauiſſima₃ perſecuti
onem. alij nuptijs mr̄is. alij filie ad
iungere ſe ſperabāt. Perſequeban
tur familiam. domos incendio an/
nihilabant. abducebant pecora. a/
gros deuaſtabant. ⁊ ipſos agroꝝ
cultores in vincula ꝯijciebant. ipſā
q₃ virginē queſierūt rape ⁊ nuptui
tradē. Quod vbi pia mater ꝯperit
arripuit ferrū tonſoriū et prolixos
crineſ virginei capitis filie amputa
uit. Qd̄ vbi ꝯpertū ē a predonib⁹.
amputant ꝑſecutionis opprobriū ⁊
ꝯpuncti corde ſe vltro accuſant ſer
uorū circa eas locū tenentes Igit̄
virginis mater venerabilis admo/
nuit ipſā ſacro aptari velamie. Cu
ius obtemperans iuſſioni ſacre vir
gines Niuellenſis cenobij vnanimi
ꝯſēſu eā ſibi preeſſe expetierūt Gre
gi igit̄ ſibi ꝯmiſſo pabula impēdit
admonitiōis. extra ꝟbo p̄buit exem
pla ſc̄e ꝯuerſationis Int̄ hec mr̄ ei⁹
annoꝝ. xij. in viduitate. etatis vero
xl. obijt V Virgo g° ſancta q̄dam
die an̄ altare in or̄one ꝓcumbens.
repēte glob⁹ igne⁹ vehementiſſima
coruſcatōne rutilās ſuꝑ caput eius
ꝑ dimidiā fere horā alijs ſcīmonia
libus or̄oni etiā incumbentib⁹ ⁊ vi
dentib⁹ apparuit. Eodē tp̄e lega
ti eius miſſi trans mare et nauigan
tes cū paganis deos ſuos inuocā
tibus tempeſtatem vſq₃ ad vite de
ſperationē patiunt̄. Igit̄ legatorū
eius vn⁹ in tanta neceſſitate poſit⁹
exclamauit. Virgo dei Gertrudis
ſuccurre pereuntib⁹ Qd̄ cu₃ tertio
repeteret. vndaru₃ tumultus citiſſi
ma tranq̄llitate recedit. Hēbat
ſc̄a Gertrudis ꝯſanguineā a pa
rentib⁹ ſibi commiſſā morib⁹ imbu/
endam ſpecioſā valde Quā ad vir
ginitatis ꝓfeſſionē hortans q̄tidie
ei virginis gl̄oſe ſanctitatē ⁊ vita₃
caſtiſſimā cu₃ humilitate. ⁊ ꝟtutes
innumerabiles ꝓpoſuit. per q̄s coo
perante ſpūſancto mr̄ chriſti eſſe ꝓ
meruit Accidit interea quēdam iu/
uenē pulcerrimū ſpē. p̄clarū genere
diuitijs abundantē. cū multo comi
tatu aduēire petentē dictā virginē
ſibi legitime copulari. q̄ a patre ei⁹
benigne receptus eſt. Hoſpitibus
autem largiſſime procuratis ad re
quiem quiſq₃ graditur Sancta vir
go gertrudis cū nepte ad cubiculū

veniens ipſis orantibus et de illi⁹
gloria cuius pulcritudinez ſol et lu
na mirantur colloquentibus lumē
extinctum eſt Quod cū pre deuoti
one minime aduerterunt. iunior tā
dem amicaz alloquit̃ dicēs. Quid
faciemus? Nunquid ſine lumine re
quiem capiemus? Quis nobis lu
men apportabit? Et ecce dum hec
diceret apparuit dei fili⁹ ieſus chri
ſtus in ſpecie pulcerrimi iuuenis co
mis ordinatiſſime compoſitis facie
ſplendidiſſima et veſtibus decentiſ
ſimis candelaz accenſaz multo ar
tificio decoratam in manibus por
tans Quem pre ſtupore ſancta ger
trudis dei filium non attendens et
eſtimans eum eſſe vnum de comita
tu nobilis ſupradicti indignata di
xit Veſtram minime decz honeſta
tem o iuuenis ad noſtras collocu
tiones nocturno tempore accedere
Cui ille verbis dulcibus reſpondit
Noli expaueſcere ſponſa mea pree
lecta. Nec excellentiſſime pietatis
eſt indicium ſemper adeſſe mei me
moriam facientibus ⁊ deuotionez
mea preſentia augere ſicut ſcriptū
eſt Vbi duo vel tres congregati
ſunt in nomine meo. ibi ī medio eo
rū ſum. Et hoc dicto diſparuit Me
dio tamen tempore. iunior ipſuz in
tuita vidit vultum ipſius roſeū cā
dore niueo intermixtum et oculos
ſicut ſolis radios radiantes diſpo
ſitionemq; eius adeo glorioſaz vt
nec oculos videre nec auris audire
nec in cor hominis aſcēdere poſſit
ī hac mortali vita Et ex hoc ī amo
rem eius vehementer exardeſcens

ad caſtitatis votū ꝓmptiſſima vi
debatur. Quam Gertrudis inter
rogans ait Quomodo placet tibi
ſponſus meus quem vidiſti. ſpecio
ſus forma pre filijs hominuz? Illa
eius pedibus ꝓuoluta reſpondit
Benedictus ſit dominus et pater
domini mei ieſu chriſti. pater miſeri
cordiarum et deus tocius conſola
tionis q̄ nos viſitare dignatus eſt
O Jeſu ſuauiſſime. tu es iubilus in
corde. melos in aure. ſol in decore
et mel in ore. O decus et corona vir
ginum. regnum mundi ⁊ omnez or
natum ſeculi pro amore tuo cōtēp
ſi. Fiat domine cor meum et corp⁹
meum immaculatuz vt nō confun
dar. Quam conſolans beata Ger
trudis ait Gaude filia. qz ipſo cui⁹
imaginez glorioſam vidiſti in eter
na felicitate frueris. ſi eni caſto cor
pore et mundo corde ſeruieris. De
inde oblata eſt ſacerdotibus conſe
cranda in ſponſā dei viui ⁊ ſacri ve
laminis impoſitione redimita ⁊c
Poſt multa igitur virtutum exerci
tia virgo ſancta paſtoralis cure de
poſuit ſarcinam ſubſtituens ſibi q̄n
dam bone indolis virginem de an
tiqua francoruz nobilitate ortam.
nomine vulfedrudem neptem ſuaz
Tribus tm̄ in hac vita degens mē
ſibus poſtq̄z depoſuit regiminis on⁹
in quibus carnem afflixit ieiunijs ⁊
orationibus continuis et induens
ciliciuz perfūdit fletibus. precatur
qz vt in corporis diſſolutione nul
la alia veſte q̄z ſolita veſtiat̃ cilicij
aſperitate. Mittit igitur ad virū re
ligioſū dominuz vulcanum. vt ſibi

diem annunciet exitus corporalis. Qui interroganti reſpondit Scito pro certo q in die craſtino ſextodecimo ſcilicet kalendas aprilis ſpiritum in domino reddet Nec trepidet. quia ſtatim in exitu ſuo beatuz Patricium cum angelis obuiū habebit. quem tanta amicicia i hac vita percoluit Illuſtris autem virgo reſponſionem hanc cū gaudio ſuſcipiens. merentium ſanctimonialium conuētum ſacris conſolatur exhortationibus Docet munduz fallacē ſpernere. Carnis deſideria calcare. amariſſimam inferni penam timere eterne glorie beatitudiem deſiderare. ſponſo chriſto ſincero amore copulari. in lampadibus virginei corporis oleum ardere indeficiētis caritatis. Deinde precatur confiteri vt corpore et ſanguine domini dignius mereatur refici. Quo facto communicatur et meſtis ſororibus valefaciens. totaz q ſe domino cōmittens inter ſuſtentantiuz manus ſanctam animaz cunctis decoratā virtutibus deo reddidit anno etatis ſue triceſimotertio. Eadē hora diffunditur odor ſuauiſſimus mirabili fragrantia confectus. qui ſui incremento augetur in tantuz vt a fidelibus ſentiretur indeficienter perdurans. vſq dum corpus in baſilica beati Petri in loco quez ſibi ipa preparauerat. ſepulture mandaretẽ

¶ Poſt mortem multis claruit miraculis Quandam puellam grauiſſimo languore laborantez ſanauit et ei viſum reſtituit. Septez lampades iuxta lectuz virginis miraculo ſe ſunt accenſe. de quib' mulier quedā viſū recepit Puerū quēdaz a latronibus liberauit ¶ Quendam ſeruum ad mortem in vinculis detētum. ipſa vincula confringens. cuncta q hoſtia aperiens liberauit. Cuidam puelle a natiuitate cece viſum reparauit. Item aliam puellam a primis annis contractam ſanauit. Ipſa beata Gertrudis in die obitus ſui apparuit cuidam abbatiſſe treuerenſi nomine Modeſta ſibi i vita familiari amicicia conſtricte. q̄uis corporaliter longe remote. Que dum ante altare beate virginis pſtrata et oratione finita ſurrexiſſet vidit ſubito ad dextram altaris ſanctaz Gertrudem ſtantem. Que dixit ad eaz Soror Modeſta certiſſime ſcias me hodie in eadem hora de habitaculo carnis abſolutam Quo dicto diſparuit. Poſt annum vero decimum in monaſterio Niuelle. vbi ſancta Gertrudis prefuit ignez fuiſſe exortum aſſerūt et in tantum flamma erupit vt nullus illuc concurrentium ſpem haberet ad liberandum de incendio monaſterium. Ancille quoque chriſti que ibi congregate fuerant ad vicina loca confugerunt foras murum

¶ Tunc vir vnus cui commendata fuit cura regendi monaſterium. repente eleuans oculos ſuos vidit ſanctam Gertrudem in ſummitate refectorij ſtantem Que cum velamine quo opta erat expellebat de domo flammam. Statim miro modo viderunt monaſteriuz de incendio

Collegii S. [illegible]

liberatum Quedã religioſa matro
na nomine Modella ad monaſteriũ
venit et õ virtutib' ſancte Gertru/
dis dubitans cuz vna dei famula
ibi manente cõtentionẽ habuit In
feſto autem ſancte Gertrudis co/
medentib' cũ graciaꝛactõe ſoꝛoꝛi
bus predicte matrone filius puul'
quẽ delicate diligebat huc illuc qꝫ
iocando diſcurrens in fontem ceci/
dit et tãdiu q̃uſqꝫ ſoꝛoꝛes de men/
ſa ſurgerent ibi iacuit Una autem
de ſoꝛoꝛibus ſuperuenit et matro/
ne filiuz in fontẽ cecidiſſe ac moꝛtu
um eſſe Tũc illa q̃ tantũ de virtuti
bus ſancte Gertrudis cum matro
na cõtenderat exclamauit. Hec tu
feciſti ſancta Gertrudis . quia ma
ter eius nolebat credere virtutib'
tuis ſꝫ obſecro te ꝑ dominũ vt euz
reſuſcitare digneris Tulit ergo in/
fantem ⁊ iuxta lectũ ſancte Gertru
dis poſuit Qui miro mõ ſubito cũ/
ctis aſpicientibus ſurrexit Omnes
aũt q̃ ob remediũ aĩe et coꝛpis ad
ſepulcrum virginis confluentes cũ
dei amoꝛe auxilium querebant ſa/
ni et incolumes redibant Plurimi
etiam vinculis conſtricti eam in ne
ceſſitate ſua depꝛecabantur et ſtati
ſolutis vinculis liberabanť. Notã
dum ꝙ circa imaginez ſancte Ger
trudis ſolẽt mures et glires depin
gi. Hoc nihil aliud ſignificat niſi ꝙ
ſancta virgo dyabolũ q̃ per tales
viles beſtias tenebras diligentes
deſignatur ſuperauerat. ⁊ ꝙ alios
quoſcunqꝫ potuit de tenebꝛis ĩ qui
bus talia animalia ãbulare conſue
uerunt ad claritatez eterne lucis ꝑ
ſuam ſanctã vitaz et doctrinam re/
uocare laboꝛauit.

De ſancto Quirino.

Quito loco a beato petro
apoſtolo ſedit alexãder q̃
ſenatoꝛum maximam par
tem conuertit. ita vt pꝛefectuz her
mem cum vxoꝛe ⁊ ſoꝛoꝛe ⁊ filijs ba
ptiſaret . cum milleducentisquinq̃
ginta ſeruis ſuis et vxoꝛibus eoꝝ
et filijs Cum hec autez ad traianũ
perueniſſẽt miſit aurelianum comi
tem vt interficeret omnes chꝛiſtia
nos Qui ingreſſus vrbẽ ad ſugge
ſtionem pontificum temploꝛuz her
mem pꝛefectũ vrbis in vincula mi
ſit ⁊ ſanctum Alexandꝛum in carce
rauit Igitur dum hermes habere
tur in vinculis apud quirinũ tribu
nuz. tribunus dicebatur q̃ mille mi
litibus ꝑerat. Dicit ei tribu'. Que
ratio vt vir illuſtris tantum hono
rem pꝛe cq̃nimiter ferat ! Sãct'
hermes dixit Ego pꝛefecturã nõ
ꝑdidi . ſed mutaui . Dixit ei Quiri
nus Miroꝛ te pꝛudentem viruz ad
tantã ſtulticiã deueniſſe. vt credas
te extra hanc vitam aliquid habi/
turũ . Hermes dixit . Et ego ante
hos annos deridebã veram vitaz
et iſtam carnalẽ vitã eſſe vtilẽ dice
bam q̃uſqꝫ alexander papa me do
cuit. Audiens hoc Quirin' iratus
dixit Cur mihi ſcelerati hoĩs nomẽ
indicaſti quẽ ego ĩ vinculis habeo
foꝛſitan pꝛo ſuis ſceleribus exuren
dus Sed ſi quid poteſt liberet ſe ⁊
te. hermes dixit dño meo ieſu xp̃o
in cruce poſito dicebãt iudei vt de
ſcendẽt et tamẽ nõ deſcẽdit. Quiri